

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI. 410.004.07.2020

Renata Gruszczyńska,
Komendant Straży Miejskiej w Kielcach,
25-024 Kielce, ul. Ogrodowa 3B.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/045 – Funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i poużytkowymi oraz transgraniczne przemieszczanie odpadów

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana Kierownik jednostki kontrolowanej	Straż Miejska w Kielcach, ul. Ogrodowa 3B, 25-024 Kielce (dalej: SM). Renata Gruszczyńska, Komendant Straży Miejskiej w Kielcach (dalej: Komendant) od 9 kwietnia 2019 r. Uprzednio Komendantem był Władysław Kozieł. (akta kontroli str. 2)
Zakres przedmiotowy kontroli	Nadzór nad sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli, z wykorzystaniem dowodów sporządzanych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Jerzy Stachowiak, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr LKI/32/2020 z 25 maja 2020 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Wyodrębniona w strukturze SM Sekcja Ekologii i Statystyki (dalej: Sekcja) przeprowadzała kontrole dotyczące przestrzegania przepisów utrzymania czystości i porządku w gminie Kielce (dalej również Gmina), w tym właściwego postępowania z odpadami przez właścicieli nieruchomości, pomimo nieplanowania i niesporządzania harmonogramów takich kontroli.

Sporządzano natomiast harmonogramy zawierające dyslokacje służb wraz z rozpisaniem szczegółowo zakresem zadań, który wyznaczony był patrolom na codziennych odprawach służbowych przez kierowników poszczególnych sekcji SM.

W przypadku stwierdzenia naruszenia prawa przez właścicieli nieruchomości udzielano im pouczeń, nakładano grzywny w postępowaniu mandatowym, bądź kierowano wnioski o ukaranie do sądu.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zobowiązywano właściciela nieruchomości do ich usunięcia, jednakże nie zawsze podejmowano kontrole sprawdzające. Badanie 25 losowo wybranych protokołów kontroli, spośród których w 20 wydano zalecenia pokontrolne wykazało, że pracownicy Sekcji w 14 przypadkach nie dokonali kontroli sprawdzających realizację wydanych zaleceń pokontrolnych.

W jednostce prowadzono ewidencję etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży i terminowo przekazywano ją Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Kielcach.

Pracownicy Sekcji podejmowali kontrole w przypadkach uzyskania informacji o naruszeniach przepisów dotyczących gospodarowania odpadami.

Komendant SM monitorował możliwości powstania na terenie Gminy pożarów miejsc deponowania odpadów. W przypadku podejrzenia wystąpienia pożaru informowano władze Gminy, a także prowadzono kontrole i podejmowano działania zmierzające do likwidacji nielegalnych miejsc składowania odpadów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Nadzór nad sposobem postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy

Opis stanu faktycznego

W regulaminie organizacyjnym SM wyodrębniono jednostkę organizacyjną właściwą do kontroli realizacji przepisów ochrony środowiska³. Zgodnie z § 28 regulaminu organizacyjnego SM do podstawowych zadań Sekcji należało m.in.:

- prowadzenie działań zmierzających do likwidacji „dzikich” wysypisk śmieci;
- współpraca z instytucjami, które w swoim zakresie działania mają uwzględnione sprawy z zakresu porządkowo-sanitarnego, ekologicznego i gospodarki odpadami, ochrony przyrody oraz ochrony zwierząt;
- kontrola realizacji przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁴, ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach⁵, ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ W badanym okresie obowiązywał regulamin organizacyjny stanowiący załącznik do uchwał Rady Miasta Kielce: nr XIV/268/2021 z 8 października 2015 r., nr XLV/985/2017 z 27 lipca 2017 r. oraz nr XXVII/505/2020 z 23 kwietnia 2020 r.

⁴ Dz. U. 2019 r. poz. 2010, ze zm., dalej: ucpg.

⁵ Dz.U. z 2020 r. poz. 797, ze zm.

środowiska⁶, samodzielnie lub przy współpracy z wydziałami Urzędu Miasta Kielce zajmującymi się ochroną środowiska, gospodarką odpadami i utrzymaniem czystości;

- informowanie właściwych organów w przypadkach zagrożenia ekologicznego, degradacji środowiska, (...) oraz utrzymywanie stałej współpracy z tymi organami;
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, niskiej emisji;
- kontrola terenów leśnych pod kątem ujawniania sprawców porzucania odpadów, palenia ognia w lesie, niszczenia drzewostanu, wjazdu pojazdami do lasu i ochrony zwierząt;
- kontrola przestrzegania spraw związanych z ochroną przyrody (roślin, zwierząt, lasów, kopalni, wód); podejmowanie czynności w sprawie nieużytkowanych pojazdów, będących w złym stanie technicznym.

(akta kontroli str. 9, 11-13, 19, 23, 24, 30, 32)

Pracownicy Sekcji (8 osób) mieli w zakresach czynności przypisane m.in.:

- przestrzeganie ustalonego regulaminu organizacyjnego;
- bieżącą współpracę z instytucjami realizującym zadania wynikające z przepisów sanitarnych i ekologicznych, ochrony środowiska, (...) ochrony ujęć wody, czystości wód ochrony przyrody i zwierząt;
- dokonywanie pomiarów, pobór próbek, kontrolę poprzez stosowanie innych dostępnych środków technicznych celem ujawnienia sprawców niszczenia środowiska (kontrola gospodarki odpadami, kontrola gospodarki wodno-ściekowej, hałas, niska emisja itp.);
- kontrolę przepisów w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta, prowadzonej gospodarki odpadami, ściekami, zagadnień emisji substancji zanieczyszczających powietrze, zanieczyszczenia wody;
- kontrolę wykonywania ustawowych obowiązków właścicieli nieruchomości w gospodarce odpadami, gospodarce wodno-ściekowej.

(akta kontroli str. 35, 37, 40, 44, 47)

W planie finansowym SM nie wyodrębniano budżetu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska, w tym gospodarowania odpadami. Zadania realizowane przez Sekcję planowane były w ramach całego budżetu jednostki. W poszczególnych latach badanego okresu⁷ w związku z działalnością Sekcji poniesiono następujące wydatki:

- wynagrodzenia i pochodne: 757 tys. zł, 811,5 tys. zł, 875,3 tys. zł, 876,8 tys. zł, 358,3 tys. zł;
- szkolenia specjalistyczne (tylko w latach 2016-2018): 7,4 tys. zł, 1,5 tys. zł, 2,4 tys. zł;
- zakup paliwa do radiowozów: 19,6 tys. zł, 20,3 tys. zł, 19,9 tys. zł, 18,6 tys. zł i 9,7 tys. zł;
- ekspertyzy (tylko w latach 2018 i 2019): 1,7 tys. zł i 2,4 tys. zł;
- zakup wyposażenia: 60,6 tys. zł w 2016 r., 8,3 tys. zł w 2018 r. i 11 tys. zł w 2019 r.

Kontrolowana jednostka nie otrzymała zewnętrznych środków na realizację zadań dotyczących gospodarowania odpadami.

(akta kontroli str.49-51)

W badanym okresie w SM nie sporządzano planów kontroli dotyczących utrzymania porządku i czystości na terenie gminy Kielce, w tym sposobów postępowania

⁶ Dz.U z 2019 r. poz. 1396, ze zm.

⁷ Dane dotyczące wydatków Sekcji dotyczą lat 2016, 2017, 2018, 2019 i 2020 (do 31 maja).

z odpadami przez właścicieli nieruchomości. W związku z tym nie sporządzano również harmonogramów takich kontroli.

(akta kontroli str. 114, 115)

Komendant SM wyjaśniła: (...) nie sporządzano harmonogramów kontroli pod kątem zagadnień przestrzegania obowiązków utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Kielce, w tym sposobów postępowania z odpadami. Sekcja (...) jest wydzieloną komórką zajmującą się każdego dnia takimi zagadnieniami. Sporządzano natomiast (...) harmonogramy zawierające dyslokacje służb wraz z rozpisany szczegółowo zakresem zadań (...). Działania nasze (...) były planowane na podstawie analiz kontroli oraz bieżąco napływających informacji zawartych w zgłoszeniach mieszkańców, zgłoszeń od instytucji miejskich, doniesień prasowych, rozeznania i obserwacji strażników oraz ilości interwencji realizowanych na danym obszarze. Zamiast stosowania pisemnego harmonogramu miejsca kontroli (rejony miasta) zakres zadań wyznaczany był patrolom na codziennych odprawach służbowych przez kierowników sekcji. Sporządzanie harmonogramów (...), w których by wyznaczano tylko jedno zadanie do zrealizowania w określonym czasie i miejscu mogłoby okazać się niezasadne z uwagi na różnorodność i dynamikę bieżących zdarzeń i zadań realizowanych przez jednostkę. Podczas dyslokowania służb zadaniem jest zabezpieczenie odpowiedniego stanu osobowego do zrealizowania konkretnego, czasowego zadania, przy uwzględnieniu realizacji innych spoczywających na nas zadań relatywnie wynikających z wytycznych prawa lokalnego oraz ustaw (...), które zawierają w sobie znaczny pakiet obowiązków przypisanych Strażom Miejskim. (...).

(akta kontroli str. 115, 116, 359-364)

W badanym okresie przeprowadzono łącznie 6784 kontrole w zakresie utrzymania porządku i czystości w gminach, w tym 2544 kontrole dotyczyły sposobów postępowania z odpadami przez właścicieli nieruchomości⁸. W poszczególnych latach liczba kontroli w zakresie utrzymania porządku i czystości w gminach wyniosła odpowiednio: 1791, 2259, 1537, 946 i 341.

Liczba kontroli sposobów postępowania z odpadami przez właścicieli nieruchomości wyniosła odpowiednio: 616, 597, 514, 506 i 311. Kontrole te dotyczyły:

- selektywnego zbierania odpadów przez właścicieli nieruchomości,
- porzucania pojazdów,
- spalania odpadów w instalacjach grzewczych,
- złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

(akta kontroli str. 53, 54)

Kontrolowano przestrzeganie przez mieszkańców gminy warunków określonych w regulaminie utrzymania porządku i czystości w Gminie w zakresie sposobów postępowania z odpadami przez właścicieli nieruchomości. Liczba takich kontroli, które przeprowadzono w badanym okresie wyniosła odpowiednio: 509, 121, 61, 63 i 13.

(akta kontroli str. 55)

W okresie objętym kontrolą⁹ strażnicy udzielili właścicielom nieruchomości odpowiednio 288, 274, 152, 189 i 72 pouczeń. Dotyczyły one głównie termicznego przekształcania odpadów, spalania odpadów w ogniskach, niezgodnego z przepisami pozbywania się odpadów i naruszeń ucpg.

(akta kontroli str. 56)

⁸ Dane dotyczące liczby kontroli dotyczą lat 2016, 2017, 2018, 2019 i 2020 (do 31 maja).

⁹ Dane dotyczą lat 2016-2020 (do 31 maja).

W postępowaniach mandatowych nałożono w poszczególnych latach następującą liczbę i kwoty grzywien: 330 (39 160 zł), 370 (44 350 zł), 267 (37 090 zł), 257 (34 100 zł) i 85 (11 630 zł). Postępowania mandatowe dotyczyły głównie tych samych czynów, za które udzielano pouczeń.

Liczba wniosków o ukaranie za popełnienie wykroczenia skierowanych do sądu w przypadkach stwierdzenia naruszeń z zakresu utrzymania porządku i czystości w gminach wyniosła odpowiednio: 34, 24, 17, 14 i 14.

(akta kontroli str. 57)

W badanym okresie SM zwracała się o pomoc w przeprowadzeniu czynności kontrolnych do następujących instytucji państwowych i samorządowych:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach;
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce;
- Komenda Miejska Policji w Kielcach;
- Państwowa Inspekcja Pracy.

SM informowała ww. instytucje m.in. o następujących nieprawidłowościach:

- niewłaściwym postępowaniu z odpadami azbestowymi podczas demontażu rur na klatce schodowej w budynku mieszkalnym;
- zaleganiu na terenie posesji odpadów;
- zanieczyszczaniu powietrza i gruntu poprzez emisję dymu i pyłu do otoczenia;
- przechowywaniu na terenie posesji pojemników z substancją mogącą stwarzać zagrożenie dla środowiska;
- silnym zadymieniu z komina elektrociepłowni;
- spalaniu odpadów na terenie zakładu produkcyjnego;
- zaleganiu na terenie posesji zużytych opon;
- wywożeniu gruzu na tereny zielone;
- wywożeniu odpadu ziemnego z torowiska kolejowego;
- zbieraniu i gromadzeniu odpadów na terenie prywatnej posesji i spalaniu ich w budynku mieszkalnym;
- emisji substancji o drażniącym zapachu z zakładu produkcyjnego;
- zaleganiu odpadów w postaci starych mebli, wykładzin, zdemontowanych okien i drzwi w otoczeniu altan śmietnikowych na terenie osiedla.

(akta kontroli str.58-113)

Z przeprowadzanych czynności kontrolnych nieruchomości sporządzano protokoły i notatki. Do szczegółowego badania wybrano losowo 25 protokołów (po pięć z każdego roku okresu objętego kontrolą). Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował kontrolę gospodarki odpadami, ściekami oraz stan sanitarno-porządkowy nieruchomości. W 20 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości i wydano zalecenia pokontrolne, w których zobowiązano właścicieli nieruchomości do usunięcia tych nieprawidłowości. W 16 przypadkach na właścicieli nieruchomości nałożono mandaty karne. Stwierdzone nieprawidłowości obejmowały spalanie odpadów w piecach i paleniskach, w tym: gąbki, odpadów roślinnych, drewna z powłoką, płyt sklejkowych, płyt laminowanych, płyt meblowych, płyt wiórowych i trocin. Ponadto, w jednym przypadku stwierdzono spalanie odpadów papierowych i roślinnych w ognisku. W pięciu przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str.150-188)

Spośród 20 kontroli, w których wydano zalecenia pokontrolne, w sześciu przypadkach przeprowadzono kontrole sprawdzające. Nie dokonano kontroli sprawdzających w 14 sprawach, tj. dla nieprawidłowości opisanych w protokołach z: 23 maja 2016 r., 3 sierpnia 2016 r., 11 lutego 2016 r., 14 marca 2016 r., 6 marca 2017 r., 11 grudnia 2017 r., 12 stycznia 2018 r., 15 stycznia

2018 r., 22 listopada 2019 r., 16 listopada 2019 r., 5 lutego 2020 r., 28 stycznia 2020 r., 24 lutego 2020 r. i 19 lutego 2020 r.

(akta kontroli str. 153, 155, 157, 159, 168, 169, 175, 176, 182-185, 187, 188)

Komendant SM wyjaśniła: (...) *Niektóre z wydanych zaleceń kończyły się na pouczeniu właściciela bez próby ponownej kontroli, inne na wskazaniu sposobu postępowania z odpadami, bieżącym poleceniu przekazywania odpadów podmiotowi świadczącemu usługi odbioru odpadów z nieruchomości. Niektóre przypadki wynikały z ich jednostkowego charakteru. Duże znaczenie dla rekontroli zaleceń wskazanych w protokołach w okresie grzewczym 2018/2019 miało kierowanie strażników do ochrony całodobowej składowiska odpadów niebezpiecznych na terenie Agromy w Kielcach przy ul. Krakowska przed możliwością dowozu i podpaleń składowiska, jak i obecnie wprowadzony reżim wynikający z ograniczenia kontaktu międzyludzkiego z uwagi na pandemię Covid-19.*

(akta kontroli str. 345)

Zgodnie z 9a ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych¹⁰, w SM prowadzona jest ewidencja etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (dalej: ewidencja). Spełniając wymogi określone w art. 9b ust. 1 ww. ustawy informacje o danych zawartych w ewidencji za lata 2016-2019 były przekazywane Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Kielcach do dnia 31 stycznia każdego roku. W ewidencji wskazano realizację zadań z zakresu kontroli utrzymania czystości i porządku w gminach, a ponadto realizację zadań wynikających m.in. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹¹ i innych aktów prawnych, które zawierają obowiązki przypisane strażom miejskim. Wśród działań podjętych przez SM wskazano m.in.: środki oddziaływania wychowawczego, mandaty, wnioski o ukaranie do sądu oraz sprawy przekazane innym organom lub instytucjom.

(akta kontroli str. 118-122, 126- 130, 134-138, 142-146)

W badanym okresie podejmowano działania w celu ustalenia sprawców nielegalnego porzucania odpadów na terenie Gminy. Ustalono sprawców m.in:

- porzucenia odpadów (pudełek kartonowych) na terenie leśnym;
- porzucenia odpadów spożywczych na terenie myjni samochodowej;
- porzucenia worków z odpadami na terenie leśnym;
- porzucenia odpadów poza ogrodzeniem posesji;
- porzucenia odpadów w okolicach terenu cmentarza;
- porzucenia odpadów remontowych obok altany śmietnikowej na terenie osiedla mieszkaniowego.

Na sprawców tych nałożono mandaty karne.

Ewidencję miejsc występowania zdarzeń porzucenia odpadów prowadzono w systemie wspomaganiania DART.

(akta kontroli str. 218-231)

W przypadku porzucanych pojazdów na terenie Gminy zostały one odholowane na parking strzeżony przy u. Sikorskiego 9 w Kielcach przez firmę HOL-PARK, która wykonuje te czynności na podstawie umowy zawartej z Prezydentem Miasta Kielce. Dokumentacja dotycząca odholowanych pojazdów była przekazywana do dalszych czynności Wydziałowi Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce. W poszczególnych latach badanego okresu odholowano 8, 16, 7, 21 i 9 pojazdów.

(akta kontroli str. 232-241)

¹⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1795.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 55.

Sekcja prowadziła księgę korespondencji, do której wpisywane są obok innych dokumentów wpływających do SM również pisemne zgłoszenia dotyczące niezgodnego z przepisami postępowania z odpadami kierowane przez mieszkańców, podmioty gospodarcze oraz instytucje, w tym również kierowane do Urzędu Miasta Kielce.

(akta kontroli str. 242-259)

W latach 2016-2020 (do 30 czerwca) do SM wpłynęło odpowiednio 39, 38, 67, 51 i 30 takich zgłoszeń. Niezależnie od zgłoszeń pisemnych, do SM przekazywane były również zgłoszenia telefoniczne od mieszkańców miasta. Ewidencjonowane były w systemie wspomaganym DART, jednakże ustalenie ich liczby nie jest możliwe z uwagi na fakt, iż system ten rejestruje również interwencje własne strażników i inne zadania przez nich wykonywane. Szacowana przez kierownika Sekcji liczba zgłoszeń telefonicznych dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi wynosi kilkaset w ciągu każdego roku, a *funkcjonariusze podejmowali stosowne czynności do wszystkich zgłoszeń, które wymagały potrzeby naszych interwencji.*

(akta kontroli str. 260)

Szczegółowym badaniem objęto 23 (10%) losowo wybrane pisemne zgłoszenia, które w poszczególnych latach badanego okresu wpłynęły do SM w badanym okresie. Zgłoszenia dotyczyły:

- spalania odpadów na terenie posesji (dwa zgłoszenia);
- zalegania (składowania) odpadów na terenie posesji (sześć zgłoszeń);
- spalania odpadów w piecach grzewczych (15 zgłoszeń).

Kontrolę podjęto we wszystkich przypadkach analizowanych zgłoszeń, co potwierdzają protokoły kontroli oraz korespondencja ze zgłaszającymi.

(akta kontroli str. 261-341)

W kontrolowanym okresie na terenie gminy Kielce nie wystąpiły pożary miejsc deponowania odpadów.

(akta kontroli str. 346)

Pracownicy SM prowadzili działania mające na celu zabezpieczenie miejsc gromadzenia odpadów przed ewentualnym pożarem. Kontrolowano tereny posesji i innych miejsc na terenie Gminy, na których gromadzono odpady, a także informowano władze Gminy o stwierdzonych nieprawidłowościach i zagrożeniach. Wśród miejsc o zwiększonym ryzyku wystąpienia pożaru gromadzonych odpadów należy wymienić posesje:

- przy ul. Chorzowskiej w Kielcach, na której przeprowadzono w latach 2016-2019 łącznie 10 interwencji i kontroli. Sprawa likwidacji wysypiska pozostaje w toku;

(akta kontroli str. 189-193)

- przy al. Na Stadion w Kielcach, na której przeprowadzono w latach 2015-2020 łącznie 9 interwencji i kontroli. Z uwagi na skomplikowaną sytuację prawną właściciela nieruchomości sprawa likwidacji wysypiska jest w toku;

(akta kontroli str. 197-204, 347)

- przy ul. Krakowskiej w Kielcach po ujawnieniu nielegalnie działającego składowiska odpadów niebezpiecznych na terenie przedsiębiorstwa Agroma funkcjonariusze SM zostali skierowani do nadzoru nad miejscem deponowanych odpadów. W celu niedopuszczenia do zagrożenia pożarowego na składowisku, w okresie od września 2018 r. do lipca 2019 r. na miejsce skierowano strażników z zadaniem zabezpieczania w systemie całodobowego nadzoru. Przy składowisku utworzony został stały posterunek celem niedopuszczenia do podpałen oraz dowozu dodatkowych

partii odpadów. W okresie od września 2018 r. do końca grudnia 2018 r. pełniono 354 służby ochronne, a w okresie od stycznia 2019 r. do lipca 2019 r. pełniono 589 takich służb. Składowisko odpadów zostało zlikwidowane.

(akta kontroli str. 53, 348-354)

W celu ograniczenia możliwości powstawania pożarów na ww. miejscach deponowania odpadów oraz ich likwidacji, SM współpracowała z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Kielcach, Powiatowym Inspektoratem Nadzoru Budowlanego w Kielcach, Powiatową Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Kielcach, Komendą Miejską Policji w Kielcach oraz Państwową Straż Pożarną w Kielcach.

(akta kontroli str. 189, 193, 197, 199, 200, 204, 350, 354)

Wyjaśniając jakie działania zmierzające do identyfikacji liczby, przyczyn i źródeł powstawania pożarów miejsc deponowania odpadów na terenie gminy Kielce podejmowano w badanym okresie, Komendant SM podała: *Strażnicy miejscy prowadzący kontrole nieruchomości mają za zadanie zwracać uwagę na wszelkie zauważone nieprawidłowości, w tym na sprawy związane z realnie występującymi zagrożeniami pożarowymi. Działania funkcjonariuszy są działaniami rutynowymi wynikającymi z zakresu obowiązków i kompetencji. (...). Funkcjonariusze naszej jednostki reagują również na zgłoszenia mieszkańców o ich obawach wynikających z zagrożenia pożarowego powodowanego składowaniem odpadów w sąsiedztwie ich nieruchomości. (...). W naszych zasobach danych nie posiadamy informacji o pożarach składowisk odpadów w okresie lat 2016-2020. Identyfikacja (...) przyczyn i źródeł powstawania ewentualnych pożarów z uwagi na ograniczone nasze kompetencje pozostaje w uprawnieniach funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej oraz Policji.*

(akta kontroli str. 356, 357)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nieprzeprowadzeniu kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku 14 kontroli, spośród analizowanych 20 kontroli zrealizowanych w latach 2016-2020 (do 30 czerwca), w których wydano takie zalecenia. Brak kontroli sprawdzających był działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 153, 155, 157, 159, 168, 169, 175, 176, 182-185, 187, 188)

Komendant SM brak kontroli realizacji wydanych zaleceń wyjaśniła stosowaniem pouczeń, jednostkowym charakterem zdarzeń, innymi zadaniami realizowanymi przez strażników oraz ograniczeniami kontaktów wynikającymi z pandemii *Covid-19*.

(akta kontroli str. 345)

Należy zauważyć, że wszystkie kontrole, w których nie sprawdzono realizacji wydanych zaleceń przeprowadzono w latach 2016-2019 (10 kontroli) oraz w miesiącach styczniu i lutym 2020 r. (cztery kontrole), tj. przed okresem wprowadzenia obostrzeń wynikających z pandemii *Covid-19*.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek o przeprowadzanie w każdym przypadku kontroli sprawdzającej wykonanie zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku uprzedniej kontroli.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, sierpnia 2020 r.

Kontroler
Jerzy Stachowiak
Główny specjalista kp.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis